

SPIS TREŚCI

Przedmowa	11
Wykaz skrótów	13
Bibliografia	15

Część pierwsza. WIADOMOŚCI WSTĘPNE

Rozdział I. Prawo karne, jego pojęcie i funkcje	21
§ 1. Pojęcie prawa karnego, s. 21, § 2. Prawo karne i jego gałęzie a inne dziedziny prawa, s. 21, § 3. Nauki penalne, s. 23, § 4. Prawo karne a ustrój społeczny, s. 25, § 5. Zagadnienie przestępczości, s. 28, § 6. Idee przewodnie socjalistycznego prawa karnego, s. 32, § 7. Funkcje prawa karnego, s. 34.	
Rozdział II. Zasady praworządności w prawie karnym	37
§ 8. Nullum crimen nulla poena sine lege, s. 37, § 9. Określoność przestępstwa, s. 38, § 10. Oznaczoność kary, s. 39, § 11. Ustawa jako źródło prawa, s. 40, § 12. Zakaz analogii, s. 41, § 13. Lex retro non agit, s. 42.	
Rozdział III. Zarys nowożytnej historii prawa karnego i nauki	44
§ 14. Wiek Oświecenia, s. 44, § 15. Kodeksy karne XIX w., s. 46, § 16. Szkoła klasyczna, s. 48, § 17. Pozytywizm, s. 50, § 18. Ustawy karne niektórych państw kapitalistycznych, s. 52, § 19. Nauka polska w okresie międzywojennym, s. 55, § 20. Charakterystyka kodeksu karnego z 1932 r., s. 56, § 21. Współczesne życie naukowe, s. 58.	
Rozdział IV. Prawo polskie na tle prawa innych państw socjalistycznych	60
§ 22. Rozwój prawa karnego ZSRR, s. 60, § 23. Prawo karne innych europejskich państw socjalistycznych, s. 62, § 24. Rozwój prawa karnego w Polsce Ludowej, s. 64, § 25. Prace kodyfikacyjne, s. 67.	
Rozdział V. Wiadomości o ustawie karnej i zasadach jej obowiązywania	70
§ 26. O ustawie karnej i jej budowie, s. 70, § 27. Rodzaje dyspozycji, s. 72, § 28. Rodzaje sankcji, s. 74, § 29. Ustawa, doktryna, judykatura, s. 74, § 30. Orzecznictwo Sądu Najwyższego, s. 76, § 31. Zasady obowiązywania ustawy pod względem czasu, s. 77, § 32. Zasady obowiązywania ustawy pod względem miejsca i osób, s. 80, § 33. Immunitety, s. 83.	

Część druga. OGÓLNA NAUKA O PRZESTĘPSTWIE

Rozdział I. Materialna treść i forma przestępstwa	85
§ 34. Definicja przestępstwa, s. 85, § 35. Pojęcie czynu, jego zakres i funkcje, s. 85, § 36. Materialna treść przestępstwa, s. 89, § 37. Społeczne niebezpieczeństwo czynu, s. 91, § 38. Czyn społecznie niebezpieczny a czyn nieetyczny, s. 95, § 39. Przestępstwo czynem bezprawnym, s. 96, § 40. Nie ma przestępstwa bez winy, s. 97, § 41. Podział przestępstw na zbrodnie i występki, s. 97, § 42. Podział przestępstw na umyślne i nieumyślne, s. 99, § 43. Rozróżnienie przestępstw według sfery stosunków społecznych, s. 100, § 44. Zestawienie różnych podziałów przestępstw, s. 102, § 45. Tryb ścigania, s. 103, § 46. Czas i miejsce popełnienia przestępstwa, s. 104.	
Rozdział II. Ustawowe znamiona przestępstwa	107
§ 47. Pojęcie ustawowych znamion, s. 107, § 48. Klasyfikacja ustawowych znamion, s. 109, § 49. Ustawowe znamiona, dyspozycja przepisu, typ przestępstwa, s. 111, § 50. Kształtowanie się typów przestępstw, s. 112.	
Rozdział III. Strona przedmiotowa przestępstwa	115
§ 51. Pojęcie i funkcje, s. 115, § 52. Ustawowe znamiona strony przedmiotowej, s. 116, § 53. Rodzaje zachowania się, s. 118, § 54. Skutek, następstwo, s. 119, § 55. Przestępne zaniechanie, s. 123, § 56. Zagadnienie związku przyczynowego, s. 125, § 57. Przyczynowość zaniechania, s. 132, § 58. Strona przedmiotowa przestępstwa nieumyślnego, s. 134.	
Rozdział IV. Strona podmiotowa przestępstwa	136
§ 59. Formy winy, s. 136, § 60. Wina umyślna, s. 137, § 61. Treść świadomości. Dolus quasi-eventualis, s. 138, § 62. Przestępstwo kierunkowe, s. 139, § 63. Inne formy winy umyślnej, s. 140, § 64. Wina nieumyślna, s. 141, § 65. Wina kombinowana lub mieszana, s. 142, § 66. Rekapitulacja, s. 143, § 67. Rozpoznanie formy winy, s. 144, § 68. Pojęcie winy, s. 145.	
Rozdział V. Typowe wypadki braku winy	151
§ 69. Błąd, s. 151, § 70. Błąd co do oceny prawnej czynu, s. 153, § 71. Niepoczytalność, s. 156, § 72. Poczytalność ograniczona, s. 157, § 73. Stan upojenia alkoholem, s. 157.	
Rozdział VI. Podmiot przestępstwa	163
§ 74. Znamiona podmiotu, s. 163, § 75. Wiek, s. 164, § 76. Przestępstwo indywidualne, s. 166, § 77. Zagadnienie typologii przestępców, s. 167.	
Rozdział VII. Przedmiot ochrony (zamachu)	169
§ 78. Ogólny przedmiot ochrony, s. 169, § 79. Szczególny lub rodzajowy przedmiot ochrony, s. 169, § 80. Wielość dóbr chronionych w jednym typie przestępstwa, s. 172, § 81. Przestępstwa podobne, s. 173.	
Rozdział VIII. Formy popełnienia przestępstwa	175
§ 82. Formy stadialne przestępstwa, s. 175, § 83. Dokonanie, s. 176, § 84. Usiłowanie, s. 177, § 85. Usiłowanie nieudolne, s. 181, § 86. Przygotowanie, s. 183, § 87. Formy zjawiskowe przestępstwa, s. 185, § 88. Sprawstwo, współsprawstwo, s. 187, § 89. Podżeganie, pomocnictwo, s. 190, § 90. Czynny żal, s. 197.	
Rozdział IX. Typowe wypadki braku przestępczości	209
§ 91. Typowość i nietypowość czynu, s. 200, § 92. Znikomość społecznego niebezpieczeństwa, s. 202, § 93. Obrona konieczna, s. 204, § 94. Stan wyższej konieczności, s. 209, § 95. Rozkaz, s. 213, § 96. Szczególne uprawnienia, s. 214, § 97. Uzasadnione ryzyko, s. 216, § 98. Sport, s. 217, § 99. Zgoda pokrzywdzonego, s. 219, § 100. Inne typowe okoliczności, s. 221.	

Rozdział X. Jedność przestępstwa a wielość przestępstw. Oceny prawne 224

§ 101. Jedność czynu a wielość czynów, s. 224, § 102. Zbieg przestępstw. Kara łączna, s. 225, § 103. Przestępstwa o wieloczynowo określonych znamionach, s. 227, § 104. Przestępstwo ciągłe, s. 228, § 105. Przestępstwo trwałe, s. 232, § 106. Zbieg przepisów ustawy, s. 235, § 107. Czynności współukarane, s. 237.

Część trzecia. OGÓLNA NAUKA O KARZE

Rozdział I. Kara a inne środki prawa karnego 241

§ 108. O środkach prawa karnego w ogólności, s. 241, § 109. Pojęcie kary, s. 243, § 110. Teorie kary, s. 244, § 111. Funkcje i cele kary, s. 246.

Rozdział II. System kar 250

§ 112. Rodzaje kar, s. 250, § 113. Kara pozbawienia wolności, s. 252, § 114. Kara ograniczenia wolności, s. 255, § 115. Grzywna, s. 257, § 116. Kara śmierci, s. 259, § 117. Kara 25 lat pozbawienia wolności, s. 262, § 118. Rodzaje kar dodatkowych, s. 263, § 119. Pozbawienie praw publicznych, s. 264, § 120. Konfiskata mienia, s. 265, § 121. Ogłoszenie wyroku w szczególny sposób, s. 265, § 122. Pozbawienie praw rodzicielskich i opiekuńczych, s. 266, § 123. Zakazy dotyczące stanowisk, zawodów lub działalności, s. 267, § 124. Zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych, s. 268, § 125. Przepadek rzeczy, s. 268, § 126. Nawiazka, s. 269.

Rozdział III. Poddanie sprawcy próbie bez orzekania lub wykonywania kary 271

§ 127. O systemach próby, s. 271, § 128. Poddanie próbie według ustawodawstw państw socjalistycznych, s. 272, § 129. Warunkowe umorzenie postępowania, s. 273.

Rozdział IV. Sądowy wymiar kary 276

§ 130. Ogólne zasady wymiaru kary, s. 276, § 131. Ogólne dyrektywy sądowego wymiaru kary, s. 278, § 132. O tzw. katalogu okoliczności obciążających i łagodzących, s. 282, § 133. O tzw. średnim wymiarze kary, s. 284, § 134. Wypadki zaostreżenia kary, s. 286, § 135. Zamiana rodzaju kary na łagodniejszy, s. 287, § 136. Nadzwyczajne złagodzenie kary, s. 288, § 137. Odstąpienie od wymierzenia kary, s. 290, § 138. Warunkowe zawieszenie wykonania kary, s. 290, § 139. Zasady wymiaru kary młodocianemu sprawcy, s. 294.

Rozdział V. Zmiana kary orzeczonej 296

§ 140. Przesłanki i rodzaje zmiany kary, s. 296, § 141. Warunkowe przedterminowe zwolnienie, s. 298, § 142. Kara zastępcza, s. 300, § 143. Zmiany w toku wykonywania innych kar, s. 301, § 144. Ułaskawienie i amnestia, s. 302.

Rozdział VI. Środki zabezpieczające 305

§ 145. Geneza środków zabezpieczających, s. 305, § 146. Środki zabezpieczające lecznicze według k.k., s. 306, § 147. Środki zabezpieczające o charakterze nieleczniczym, s. 308.

Rozdział VII. Zagadnienie recydywy 309

§ 148. Rodzaje recydywy, s. 309, § 149. Wymiar kary w wypadku recydywy według k.k., s. 310, § 150. Szczególne środki resocjalizacji recydywistów, s. 313.

Rozdział VIII. Przedawnienie. Zatarcie skazania 316

§ 151. Przedawnienie, s. 316, § 152. Nieprzedawnianie się zbrodni wojennych i zbrodni przeciwko ludzkości, s. 318, § 153. Zatarcie skazania, s. 319.

Część czwarta. O PRZESTĘPSTWACH W SZCZEGÓLNOŚCI

Rozdział I. Systematyka części szczególnej k.k. 321

§ 154. O systematyce przestępstw, s. 321, § 155. Systematyka przestępstw w k.k., s. 323, § 156. O systemie sankcji, s. 325.

Rozdział II. Przestępstwa przeciwko podstawowym interesom Polskiej Rzeczy- pospolitej Ludowej 323

§ 157. O przestępstwach przeciwko państwu, s. 328, § 158. Zdrada Ojczyzny, s. 329, § 159. Zamach stanu, s. 330, § 160. Szpiegostwo, s. 331, § 161. Zamach terrorystyczny, s. 332, § 162. Dywersja, sabotaż i szkodnictwo w ujęciu doktrynalnym, s. 334, § 163. Sabotaż według k.k., s. 335, § 164. Karalność przygotowania. Czynny żal, s. 336, § 165. Przestępstwa przeciwko jedności sojuszniczej z państwami sprzymierzonymi, s. 337, § 166. Zdrada dyplomatyczna, s. 337, § 167. Dezinformacja wywiadowcza, s. 338, § 168. Szkodnictwo gospodarcze, s. 338, § 169. Wielka afery dewizowa lub celna, s. 339.

Rozdział III. Przestępstwa wojenne i przeciwko ludzkości oraz przeciwko po- kojowej współpracy międzynarodowej 341

§ 170. Zbrodnie hitlerowskie w świetle prawa polskiego, s. 341, § 171. Przestępstwa przeciwko pokojowi i pokojowej współpracy międzynarodowej, s. 342, § 172. Zbrodnie wojenne i przeciwko ludzkości, s. 343.

Rozdział IV. Przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpie- czeństwu w ruchu lądowym, wodnym lub powietrznym 345

§ 173. O niebezpieczeństwie powszechnym w ogólności, s. 345, § 174. Spowodowanie zdarzenia powszechnie niebezpiecznego, s. 347, § 175. Sprowadzenie niebezpieczeństwa zdarzenia powszechnie niebezpiecznego, s. 348, § 176. Sprowadzenie niebezpieczeństwa powszechnego w innej postaci, s. 349, § 177. Swoiste formy sprowadzenia niebezpieczeństwa powszechnego. Czynny żal, s. 350, § 178. Przestępstwa w ruchu lądowym, wodnym i powietrznym, s. 350, § 179. Spowodowanie wypadku, s. 351, § 180. Inne przestępstwa związane z bezpieczeństwem powszechnym, s. 352.

Rozdział V. Przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu 353

§ 181. Rodzaje przestępstw, s. 353, § 182. Zabójstwo, s. 354, § 183. Zabójstwo z afektu, s. 356, § 184. Dzieciobójstwo, s. 358, § 185. Zabójstwo z litości, s. 358, § 186. Doprowadzenie do samobójstwa, s. 359, § 187. Nieumyślne spowodowanie śmierci, s. 359, § 188. Sztuczne przerwanie ciąży, s. 360, § 189. Uszkodzenie ciała lub rostrój zdrowia, s. 362, § 190. Udział w bóju lub pobiciu, s. 363, § 191. Narażenie na niebezpieczeństwo, s. 366, § 192. Narażenie na chorobę weneryczną, s. 367, § 193. Nieudzielenie pomocy, s. 368, § 194. Nadużycie narkotyku, s. 370.

Rozdział VI. Przestępstwa przeciwko wolności, czci i nietykalności cielesnej oraz niektórym innym prawom obywatelskim 372

§ 195. Rodzaje przestępstw, s. 372, § 196. Pozbawienie wolności, s. 373, § 197. Groźba karalna, s. 374, § 198. Zmuszanie, s. 375, § 199. Naruszenie miru domowego, s. 376, § 200. Naruszenie tajemnicy korespondencji, s. 377, § 201. Oszczerstwo, zniesławienie, s. 378, § 202. Zniewaga. Naruszenie nietykalności cielesnej, s. 381, § 203. Oskarżenie prywatne. Prowokacja i retorsja, s. 383, § 204. Przestępstwa przeciwko prawom osobistym w zakresie twórczości. Plagiat, s. 384, § 205. Przestępstwa przeciwko prawom pracowniczym, s. 385, § 206. Przestępstwa przeciwko wolności sumienia i wyznania, s. 386.

Rozdział VII. Przestępstwa w dziedzinie stosunków seksualnych 388

§ 207. Ogólna charakterystyka przestępstw, s. 388, § 208. Czyn nierządny niedobrowolny, s. 389, § 209. Czyn lubeżny, s. 392, § 210. Czyn nierządny w obecności nieletniego albo publicznie, s. 392, § 211. Rozpowszechnianie pornografii, s. 393, § 212. Stręczycielstwo, sutenerstwo, kuplerstwo, s. 393, § 213. Kazirodztwo, s. 395.

Rozdział VIII. Przestępstwa przeciwko rodzinie, młodzieży i opiece 396

§ 214. Ogólna charakterystyka przestępstw, s. 396, § 215. Bigamia, s. 397, § 216. Znęcanie się, s. 398, § 217. Rozpijanie małoletniego, s. 399, § 218. Uchylanie się od alimentacji, s. 399, § 219. Porzucenie i uprowadzenie, s. 401.

Rozdział IX. Przestępstwa przeciwko mieniu 402

§ 220. Ogólna charakterystyka, s. 402, § 221. Miejsce przestępstw przeciwko mieniu w systemie części szczególnej, s. 403, § 222. Kradzież, s. 405, § 223. Przywłaszczenie, s. 406, § 224. Oszustwo, s. 407, § 225. Zagarnięcie mienia, s. 408, § 226. Rozbój, s. 410, § 227. Kradzież rozbójnicza i wymuszenie rozbójnicze, s. 411, § 228. Uszkodzenie mienia, s. 412, § 229. Kradzież leśna. Wyrąb lasu, s. 413, § 230. Porwanie samochodu, s. 413, § 231. Paserstwo, s. 414, § 232. Podział przestępstw według rodzaju mienia, s. 415.

Rozdział X. Przestępstwa gospodarcze 417

§ 233. Rodzaje przestępstw, s. 417, § 234. Niegospodarność, s. 419, § 235. Spowodowanie niedoboru, s. 420, § 236. Spowodowanie zakłóceń w działalności gospodarczej, s. 421, § 237. Spekulacja, s. 421, § 238. Fałszerstwo pieniędzy, znaków wartościowych i narzędzi mierniczych, s. 423.

Rozdział XI. Przestępstwa przeciwko działalności i autorytetowi organów państwa oraz instytucji państwowych lub społecznych 425

§ 239. Rodzaje przestępstw, s. 425, § 240. Przestępstwa przeciwko trybowi powołania Sejmu i rad narodowych, s. 427, § 241. Czynna napaść na funkcjonariusza, s. 427, § 242. Inne przestępstwa przeciwko działalności instytucji państwowych i społecznych, s. 428, § 243. Łapownictwo, s. 429, § 244. Płatna protekcja, s. 431, § 245. Przestępstwa przeciwko tajemnicy państwowej i służbowej, s. 432, § 246. Charakterystyka przestępstw przeciwko wymiarowi sprawiedliwości, s. 434, § 247. Fałszywe zeznanie, s. 435, § 248. Fałszywe oskarżenie, s. 436, § 249. Fałszywe zawiadomienie, s. 436, § 250. Poplecznictwo, s. 437, § 251. Zmuszenie świadka, biegłego lub tłumacza, s. 438, § 252. Niezawiadomienie o przestępstwie, s. 439, § 254. Subsydiarny typ przestępstwa nadużycia służbowego, s. 440.

Rozdział XII. Przestępstwa przeciwko porządkowi publicznemu 442

§ 255. Charakterystyka ogólna, s. 442, § 256. Przestępstwa objęte rozdziałem XXXVI k.k., s. 443, § 257. Przestępstwa przeciwko dokumentom, s. 444.

Rozdział XIII. Chuligaństwo i pasożytnictwo 446

§ 268. Sprawa systematyki, s. 446, § 259. Pojęcie chuligaństwa, s. 446, § 260. Chuligański charakter przestępstwa, s. 449, § 261. Zjawisko „pasożytnictwa”, s. 451, § 262. „Pasożytniczy tryb życia” w świetle prawa polskiego, s. 452.

Część piąta. WYSPECJALIZOWANE DZIEDZINY PRAWA KARNEGO

Rozdział I. Wojskowe prawo karne 455

§ 263. Pojęcie i rozwój, s. 455, § 264. Odrębności w zasadach odpowiedzialności, s. 455, § 265. Odrębności w rodzajach kar i ich stosowaniu, s. 456, § 266. Rodzaje przestępstw wojskowych, s. 458, § 267. Dezercja, s. 459.

Rozdział II. Prawo karno-administracyjne 462

§ 268. Pojęcie i rozwój, s. 462, § 269. Kodeks wykroczeń, s. 463, § 270. Niektóre odrębności w zasadach odpowiedzialności, s. 464, § 271. Odrębności w zakresie kar i ich orzekania, s. 465, § 272. Rodzaje wykroczeń według k.w., s. 467.

Rozdział III. Prawo karne skarbowe	469
§ 273. Pojęcie i źródła, s. 469, § 274. Niektóre odrębności dotyczące zasad odpowiedzialności i karania, s. 470, § 275. O przestępstwach dewizowych i celnych, s. 473.	
Rozdział IV. Postępowanie z nieletnimi	475
§ 276. Rozwój prawa karnego dotyczącego postępowania z nieletnimi, s. 475, § 277. Zasady k.k. z 1932 r., s. 477.	

ANEKSY

Aneks I. Niektóre dane statystyczne o przestępstwach i karach	479
Tabela 1. Skazani prawomocnie przez sądy powszechne i kolegia do spraw wykroczeń w latach 1937, 1955, 1966, 1968, 1971, 1973 i 1975, s. 479. Tabela 2. Dorośli skazani prawomocnie w sądach powszechnych według rodzaju przestępstw, s. 479. Tabela 3. Dorośli skazani prawomocnie przez sądy powszechne za niektóre przestępstwa według przepisów k.k., s. 480. Tabela 4. Kary zasadnicze i dodatkowe oraz inne środki penalne orzeczone za przestępstwa w sprawach z oskarżenia publicznego i prywatnego, s. 481, Tabela 5. Wymierzone kary pozbawienia wolności przez sądy powszechne w latach 1971, 1973 i 1975, s. 482.	
Aneks II. Wykaz ważniejszych ustaw zawierających przepisy karne	483
Aneks III. Zestawienie sankcji części szczególnej i wojskowej k.k.	485
Skorowidz przepisów kodeksu karnego	487
Skorowidz rzeczowy	492